

Г р а д С к о п ј е

Предлагач:	Градоначалник на Град Скопје
Изготвувач:	Сектор за заштита на животната средина и природата
Претставник:	Цветанка Икономова Мартиновска, раководител на Секторот
Повереник:	Љиљана Ончевска Наџинска, помошник раководител на Секторот

Предлог - Програма

на активности од областа на заштитата на животната средина и природата на подрачјето на Град Скопје за 2013 година

Скопје, декември 2012 година

ПРЕДЛОГ

Врз основа на член 36, став 1, точка 1 од Законот за локалната самоуправа („Службен весник на Република Македонија“ бр.5/02) и член 10, став 1, точка 2 од Законот за Градот Скопје („Службен весник на Република Македонија“ бр.55/04), Советот на Град Скопје, на својата 77 седница, одржана на 3 декември 2012 година, донесе

ПРОГРАМА

на активности од областа на заштитата на животната средина и природата на подрачјето на Град Скопје за 2013 година

I. ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА

Главна цел на Програмата на активности од областа на заштитата на животната средина и природата на подрачјето на Град Скопје е постигнување на повисок степен на разрешување на состојбите во сферата на животната средина и заштита и зачувување на квалитетот на сите медиуми на животната средина, во рамките на законските надлежности, а со тоа и заштита на здравјето и подобрување на квалитетот на животот на граѓаните.

II. ПРЕДМЕТ НА ПРОГРАМАТА

Мерките и активностите за заштита и унапредување на животната средина се од јавен интерес, заради што Градот Скопје е должен да планира соодветни активности и од својот буџет да обезбеди финансиски средства за таа цел.

Програма ги утврдува мерките за заштита на животната средина и природата на подрачјето на Град Скопје за 2013 година, преку конкретни активности во рамките на сите медиуми (воздухот, водата и почвата) и области на животната средина (отпадот, бучавата, вибрациите, јонизирачкото и нејонизирачкото зрачење, природата, биодиверзитетот, климата, миризбата и сите елементи кои претставуваат неделива целина од животната средина) .

Со Програмата се дефинираат конкретните проекти, потребата од нивно реализирање, целите кои со тоа ќе се постигнат и потребните финансиски средства.

III. ПЛАНИРАНИ АКТИВНОСТИ

Со Програмата се предвидени активности чија реализација треба да го унапреди квалитетот на воздухот, водите и почвата, да ги заштити, уреди и унапреди заштитените подрачја и да ја подигне јавната свест.

1. Заштита на амбиентниот воздух

1.1. План за подобрување на квалитетот на амбиентниот воздух на подрачјето на агломерација Скопски регион

Цел:

Подобрување на квалитетот на воздухот во регионот на Град Скопје, со тоа и на здравјето на луѓето, согласно регулативата за квалитет на амбиентниот воздух.

Образложение:

Управувањето со квалитетот на амбиентниот воздух се врши преку:

- Оценување на квалитетот на амбиентниот воздух
- Донесување и спроведување на плански документи.

Оценувањето на квалитетот на амбиентниот воздух се врши врз основа на редовни мерења преку државната мрежа (во надлежност на Министерството за животна средина и просторно планирање) и користење на техники за моделирање.

Врз основа на оцената на квалитетот на амбиентниот воздух, на територијата на Република Македонија се определуваат листи на зони и агломерации, согласно нивоата на една или повеќе загадувачки супстанции. Градот Скопје е во рамките на востановената агломерација Скопски регион.

Планските документи опфаќаат изготвување на:

- Национален план за заштита на амбиентниот воздух,
- План за подобрување на квалитетот на амбиентниот воздух,
- Акционен план за алармантни состојби.

Донесувањето на Планот за подобрување на квалитетот на воздухот за агломерацијата Град Скопје е во надлежност на Град Скопје. Активностите треба да завршат кон крајот на 2014 година.

Активности:

- Изготвување на Планот,
- На предлог на градоначалникот на Град Скопје, Планот го донесува Советот на Град Скопје.

Потребни средства:

За изготвување на Планот, со Буџетот на Град Скопје за 2013 година, не се предвидени средства.

Изготвувач:

Секторот за заштита на животната средина и природата ќе ја изготвува Програмата во рамки на Твининг проектот – Зајакнување на капацитетите на централно и локално ниво во управувањето со животната средина во областа на квалитетот на воздухот, што, во соработка со надворешни експерти и донатори, го реализира МЖСПП, а каде Градот Скопје е активен учесник.

1.2. Изработка на Оперативна програма за намалување на загадувањето на амбиентниот воздух со ПМ10

Цел:

Подобрување на квалитетот на амбиентниот воздух со намалување на загадувањето со ПМ10, главен загадувач на амбиентниот воздух во град Скопје во последните години.

Образложение:

Оперативната програма треба да претставува целосен, сеопфатен документ кој ќе даде комплетни согледувања на состојбата и ќе понуди релевантни решенија со чија реализација реално може да се очекува значително намалување на загадувањето на воздухот со ПМ10 и ПМ2.5. Оваа оперативна програма ќе треба да стане дел од План за подобрување на квалитетот на амбиентниот воздух на подрачјето на агломерација град Скопје, сеопфатен документ што Градот Скопје треба да го изготви во следниве две години.

Активности:

Планот предвидува вршење конкретни мерења на квалитетот на воздухот од аспект на загадување со партикуларни честички, на повеќе локации и во различни услови, но и нивна квалитативна анализа со што за првпат ќе се добијат податоци кои ќе можат релевантно да дадат насока за потеклото на ова загадување.

Потребни средства:

За изготвување на Програмата се предвидени 2.000.000,00 денари со Буџетот на Град Скопје за 2013 година.

Изготвувач:

Ќе биде одбран по пат на јавна набавка.

1.3. Изготвување Информација за квалитетот на амбиентниот воздух на подрачјето на Градот Скопје за 2012 година

Цел:

Информирање на Советот на Град Скопје, засегнатата јавност и јавноста пошироко со состојбата на квалитетот на амбиентниот воздух на подрачјето на Градот.

Образложение:

Информацијата ќе биде изготвена врз основа на податоците добиени од државната мрежа за мониторинг на воздухот, односно од МЖСПП и од Центарот за јавно здравје.

Активности:

- Прибирање податоци,
- Обработка на податоците,
- Изготвување на Информацијата,

Потребни финансиски средства:

За оваа активност не се потребни финансиски средства.

Извршител:

Секторот за заштита на животната средина и природата.

2. Заштита од бучава

2.1. Изработка на елаборат за ниво на бучава и состојба на квалитетот на воздухот во Град Скопје и нивото на нејонизирачко зрачење во грејна сезона

Цел:

- Обезбедување податоци за нивото на бучава предизвикана од подвижни извори на бучава,
- Обезбедување податоци за квалитет на воздухот,
- Обезбедување првични податоци за нивото на нејонизирачко зрачење,
- Предвидување заштитни мерки.

Образложение:

По реализација на Елаборатот за ниво на бучава и нејонизирачко зрачење и состојбата со амбиентниот воздух во Град Скопје и добиените првични податоци, во 2013 година ќе се реализира втора фаза од истиот елаборат, за утврдување на состојбите на воздухот во грејна сезона и проширување на податоците за бучава и нејонизирачко зрачење.

Активности:

Активностите ќе се одредат со проектната задача.

Потребни финансиски средства:

За активностите планирани за 2013 година се потребни 1.000.000,00 денари. Средствата се предвидени во Буџетот на Град Скопје за 2013 година.

Извршител:

Одбран по пат на јавна набавка.

3. Заштита на водите

3.1. Вршење изотопски испитувања на квалитетот на водите и поврзаноста на површинските и подземните води во Скопската котлина

Цел:

- Утврдување на односот на подземниот аквифер на двете котлини
- Утврдување на поврзаноста на површинските и подземните води
- Влијание на површинските води врз квалитетот на водите во изворите на вода за водоснабдување

Образложение:

Со реализација на овие истаржувања ќе се обезбеди заокружување на податоците по завршениот оперативен едногодишен мониторинг на површинските и подземните води во Скопската котлина и дел од Полошката котлина

Активности:

Активностите предвидуваат истражувања на терен и изработка на финален елаборат.

Потребни финансиски средства:

За реализирање на оваа активност со Буџетот на Град Скопје за 2013 година се предвидени средства во износ од 1.000.000,00 денари.

Извршител:

Одбран по пат на јавна набавка.

3.2. Вршење на континуиран оперативен мониторинг на водите што ги храната изворите за водоснабдување на градот Скопје

Цел:

- Утврдување на квалитетот и квантитето на подземните води

Образложение:

Врз основа на реализираниот едногодишен истражувачки мониторинг на површинските и подземните води во Полошката и Скопската котлина, што ги храната изворот Рашче и бунарското подрачје Нерези – Лепенец, се продолжи со оперативен мониторинг на подземните води.

Активности:

Активностите предвидуваат мониторинг на пиезометриската мрежа и изработка на финален елаборат.

Потребни финансиски средства:

За реализирање на оваа активност не се предвидени финансиски средства.

Извршител:

ЈП Водовод и канализација.

3.3. Заштита на река Вардар од загадување

Цел:

- Утврдување на инсталациите што ја загадуваат реката Вардар

Образложение:

Конкретните резултати се неопходни за преземање мерки за заштита на реката Вардар, но и за спроведување на законската обврска за издавање дозволи за испуштање вода во водотеци и канализационен систем на обврзаните инсталации и дејности за добивање Б-интегрирана еколошка дозвола и одобрување на Елаборат за заштита на животната средина.

Активности:

Идентификација на индустриските испусти по течението на река Вардар и следење на квантитативните и квалитативните карактеристики на отпадните води што завршуваат во реката Вардар.

Потребни финансиски средства:

При реализирање на оваа активност, за покривање на материјалните трошоци, потребни се 1.000.000,00 денари, предвидени со Буџетот на Град Скопје за 2013 година.

Извршител:

ЈП Водовод и канализација, Сектор за заштита на животната средина и природата и Сектор Инспекторат на Град Скопје.

3.4. Обезбедување алтернативен извор вода за пиење

Цел:

- Утврдување на капацитетот и квалитетот на водите за кои постои реално стручно мислење дека се погодни алтернативни извори за вода за пиење за градот Скопје

Образложение:

Градот Скопје има приоритетни цели за зачувување на постојните извори за водоснабдување, но истовремено треба да работи на нови алтернативи.

Активности:

Воспоставување континуиран мониторинг на водите на локалитетот Кадина река и локалитетот Врело (Матка), како потенцијална алтернатива за водоснабдување.

Потребни финансиски средства:

При реализирање на оваа активност, за покривање на материјалните трошоци, потребни се 1.000.000,00 денари, предвидени со Буџетот на Град Скопје за 2013 година.

Извршител:

ЈП Водовод и канализација.

3.5. Изготвување Информацја за квалитетот на водите на подрачјето на Град Скопје за 2012година

Цел:

Информирање на Советот на Град Скопје, засегнатата јавност и јавноста пошироко со состојбата на квалитетот на водите на подрачјето на Градот.

Образложение:

Информацијата ќе биде изготвена врз основа на податоците добиени од државната мрежа за мониторинг на водите, од Институт за јавно здравје на Република Македонија и ЈП Водовод и канализација.

Активности:

- Прибирање податоци,

- Разработка на податоците,
- Изготвување на Информацијата,
- Ставање на Информацијата на програма на Советот на Град Скопје.

Потребни финансиски средства:

За оваа активност не се потребни финансиски средства.

Извршител:

Секторот за заштита на животната средина и природата.

4. Заштита на почвите

4.1. Изготвување на Геохемиски атлас на почвите во Скопскиот регион (IV фаза на мониторинг на почвите)

Цел:

Извршена детерминација на присуство и дистрибуција на тешки токсични метали во почвите на Градот Скопје и неговата околина и изготвен Геохемиски атлас.

Образложение:

Поаѓајќи од сознанијата за присуство на големи индустриски капацитети, топлани, интензивен сообраќај и за застапеноста на земјоделството во периферните делови на градот, се наметна реална потреба од довибање целосна и релевантна слика на состојбата на почвите во регионот.

Активности:

- Прва фаза- 2007/2008 година; Испитани 11 елементи и добиени прелиминарни резултати за индицирање на контаминирани површини. Оваа фаза е реализирана.
- Втора фаза-2008/2009 година; Испитување за присуство на арсен и кадмиум.
- Трета фаза-2009/2010 година; Детално испитување на содржините на арсен и кадмиум на локалитети утврдени како црни точки во втората фаза.
- Четврта фаза-2012/2013 година; Планирано е згуснување на растерот на мрежата од првата фаза и целосно испитување на 20 елементи, без арсен и кадмиум и изработка на Геохемискиот атлас како финален продукт, односно Финаклизирање на испитувањата и изготвување Геохемиски атлас за Скопската котлина.

Потребни финансиски средства:

За четвртата фаза потребни се 1.500.000,00 денари. Средствата се предвидени во Буџетот на Град Скопје за 2013година.

Извршител:

Извршителот е Геологинг, избран на јавен повик.

4.2.Изготвување Информација за квалитетот на почвите и изготвениот Геохемиски атлас на почвите во Скопскиот регион

Цел:

Информирање на Советот на Град Скопје, засегнатата јавност и јавноста пошироко со состојбата на квалитетот на почвите и присуството на тешки метали, на подрачјето на Скопскиот регион.

Образложение:

Информацијата ќе биде изготвена врз основа на доставените елаборат за сите четири фази.

Активности:

- Разработка на елаборатите,
- Изготвување на Информацијата,
- Ставање на Информацијата на програма на Советот на Град Скопје.

Потребни финансиски средства:

За оваа активност не се потребни финансиски средства.

Извршител:

Секторот за заштита на животната средина и природата.

5. Отпад

5.1. Истражувачки работи и изработка на физибилити студија за рекултивација на поранешната депонија Вардариште

Цел:

- Добивање податоци за состојбата на поранешната депонија: подземни води, состав на отпадот, количините на депониски гас и тешки метали
- Утврдување на видот и обемот на активностите и потребните средства за реклтивација на просторот на депонијата
- Елиминирање на можност за хаварија
- Уредување на просторот
- Реализирање на законските надлежности

Образложение:

Складираниот отпад на поранешната нерегуларна градска депонија Вардариште претставува извор на загадување на почвата, подземните води и реката Вардар. Таа, поради присуството на депонискиот гас, е и потенцијален предизвикувач на експлозии и самозапалување на отпадот што е причина за загадувањето на воздухот. Наведените негативни влијанија на депонијата имаат и импликации на здравјето на граѓаните, особено од блиската околина на депонијата.

Активности:

- **Геодетски мерења на просторот**
Со геодетските мерења треба да се дефинираат границите на просторот, како и зоните во кои ќе се реализираат сите понатамошни активности.
- **Истражувачки работи со кои треба да се утврдат:**
 - Геоморфолошките карактеристики на телото на депонијата,
 - Количините и структурата (содржината) на депонираниот отпад,
 - Количините, квалитетот, нивото и движењето на подземните води во телото на депонијата и
 - Количините и длабочината на депонискиот гас.

Потребни финансиски средства:

За реализација на активноста со Буџетот за 2012 година, предвидени се 3.000.000,00 денари.

Извршител:

Извршителот ќе биде избран по пат на јавна набавка.

6. Справување со последиците од климатски промени

6.1. Изработка на Годишна програма за мезометеоролошки мерења во Скопската котлина и нејзина реализација

Цел:

Добивање податоци за метеоролошките состојби, релевантни за квалитетот на амбиентниот воздух.

Образложение:

- Реализација на микроклиматски мониторинг согласно обврската од Стратегијата за адаптација на климатските промени во Република Македонија
- Добивање податоци за влијанието на градот врз климатските услови и климата врз квалитетот на воздухот во градот

Активности:

- Изготвување Програма за мезометеоролошки мерења,
- Спроведување на мерењата,
- Изготвување завршен елаборат.

Потребни финансиски средства:

За изготвување на Програмата, со Буџетот на Град Скопје за 2012 година, се предвидени средства во износ од 600.000,00 денари.

Извршител:

Извршител на активноста е Управата за хидрометеоролошки работи.

7. Унапредување на зелените површини

7.1.Изработка на Зелен катастар на град Скопје

Цел:

Постигнат повисок степен на заштита и унапредување на јавните зелени површини на град Скопје со помош на обезбедување просторни податоци за обемоти видот на зеленилото.

Образложение:

Градот Скопје ќе ги продолжи започнатите активности за изработка на Зелениот катастар. Овој документ ќе биде основа за унапредувањето на јавните зелени урбани површини со оглед на фактот што зеленилото, покрај функционалните, рекреативните, амбиенталните и социјалните функции, придонесува подеднакво кон намалувањето и адаптирањето на климатските промени. Со Зелениот катастар ќе се утврди површината, сопственоста и квалитетот на зеленилото, во функција на урбанистичкото планирање, а со крајна цел да се спречи натамошната пренамена на зеленилото во градежни цели.

Активности:

- Иготвување Закон за јавно зеленило
- Реализирање на Зелениот катастар (хардвер, софтвер, реализација на терен),
- Подигање на јавната свест

Потребни финансиски средства:

Во рамки на подолгорочните активности, за 2013 година се предвидени 4.500.000,00 денари. во Буџетот на Град Скопје.

Извршител:

ЈП Паркови и зеленило, Град Скопје, избрани извршители со јавена набавка.

7.2.Изградба на Ботаничка градина

Цел:

Зачувување на домашните видови и запознавање со алохтоните видови зеленило.

Образложение:

Градот Скопје ќе ги продолжи започнатите активности за изградба на Ботаничка градина. По уредување на просторот и следи изградба на стаклен павилјон за тропски растенија и садење на видовите што ќе бидат застапени во павилјонот и отворените површини на градината. Ботаничката градина треба да овозможи заштита на посебните видови садници, има едукативна улога затоа што ја збогатува можноста за практична едукација на младите, ќе ја збогати содржината на Зоолошката градина и ќе ја зголеми туристичката понуда и реализација.

Активности:

- Изработка на изведбен проект за стаклениот павилјон
- Засадување на дел од предвидените видови.

Потребни финансиски средства:

Во рамки на активностите предвидени за 2013 година потребни се 6.500.000 денари, обезбедени со Буџетот на Град Скопје.

Извршител:

ЈП Паркови и зеленило

7.3.Изработка на Студија за озеленување и пошумување на подрачјето на град Скопје

Цел:

Изработка на стручна основа за развој на јавните зелени површини.

Образложение:

Студијата треба да ги утврди потребите за озеленување и пошумување на подрачјето на градот согласно временските услови на Скопската котлина, микроклиматските услови на одредени локалитети, влијанијата на релјефот, урбанизацијата, сообраќајот, традицијата, издржливоста, да даде насоки за начинот на поврзување на јавното зеленило во континуирана целина, да упати на начинот за намалување на ефектот на „жешките острови“ во лентите месеци, да воведат изработка на „зелени кровови“, односно кровни градини.

Студијата треба да претставува документациона основа која треба да се интегрира во просторните и стратешките планови од повисок ред.

Активности:

- Избор на изготвувач на студијата,
- Изработка на Студијата,
- Насоки за реализација на Студијата

Потребни финансиски средства:

За реализирање на оваа активност се потребни 800.000,00 денари. Средствата се предвидени во Буџетот на Град Скопје за 2013 година.

Извршител:

Избран по пат на јавна набавка. Активностите ќе се планираат во согласност со ЈП Паркови и зеленило.

8. Заштита и унапредување на заштитени локалитети

8.1.Годишна реализација на Посебниот план за заштита и унапредување на парк-шумата Водно за 2013 година

Цел:

Постигнат повисок степен на заштита и унапредување на просторот на парк-шумата Водно.

Образложение:

Парк-шумата Водно е локалитет заштитен со соодветна одлука од страна на Градот Скопје. Редовното одржување на просторот на парк-шумата е дел од годишните програми за одржување на јавните зелени површини во Градот Скопје.

За подолгорочна заштита на локалитетот, донесен е Посебен план за заштита и унапредување на парк-шумата Водно за периодот 2007-2016 година. Планот предвидува заштитни и уредувачки активности што не се дел од редовното одржување и претставуваат соодветна финансиска обврска. Неговата реализација е фазна, во текот на 10 години.

Активности:

- Изготвен план на активности за 2013 година,
- Потпишување на договор со извршителот на активностите,
- Реализација на планот на активности,
- Изготвување извештај за реализација за Советот на Град Скопје.

Потребни финансиски средства:

За реализација на активностите предвидени за 2013 година, потребни се 4.000.000,00 денари. Средствата се предвидени во Буџетот на Град Скопје.

Извршител:

ЈП Паркови и зеленило, како овластен субјект, Планинарската федерација на РМ, Велосипедскиот сојуз на РМ.

8.2.Уредување на парк-шумата Водно

Цел:

Уредена парк-шумата и подостапна за посетителите.

Образложение:

Освен редовните и заштитните мерки, просторот на парк-шумата бара одредени активности за уредување, кои не се предвидени со Посебниот план или со Програмата за одржување на јавните зелени површини. За таа цел Градот Скопје секоја година обезбедува средства и ги наменува за уредување на овој локалитет.

Активности:

Се предвидува определување на активностите кои ќе се наметнат во текот на годината, за правење стручни студии (по потреба) и конкретни активности, на пример реконструкција на пешачките патеки, нивна категоризација и сигналитика, поставување парковска опрема, корпи за отпадоци и сл.

Потребни финансиски средства:

За оваа намена потребни се средства во износ од 1.000.000,00 денари. Средствата се предвидени во Буџетот на Град Скопје за 2013 година.

Извршител:

ЈП Паркови и зеленило.

8.3. Уредување на карактеристичниот пејсаж Гази Баба

Цел:

Унапредена состојба на карактеристичниот пејсаж Гази Баба и обезбеден поуреден простор за посетителите.

Образложение:

Локалитетот Гази Баба е заштитен со одлука на Советот на Град Скопје. Неговото уредување и заштита е перманентна активност на Градот. Секоја година Градот одвојува средства и извршува одредени активности во интерес на локалитетот.

Активности:

Се предвидува определување на активностите кои ќе се наметнат во текот на годината, за правење стручни студии (по потреба) и конкретни активности, на пример поставување парковска опрема, корпи за отпадоци, чешми, видиковци и сл.

Потребни финансиски средства:

За оваа намена потребни се средства во износ од 1.000.000,00 денари. Средствата се предвидени во Буџетот на Град Скопје за 2013 година.

Извршител:

ЈП Паркови и зеленило.

8.4. Просторно обележување на границите на заштитениот локалитет Гази Баба – втора фаза

Цел:

Просторно јасно дефинирани граници на локалитетите заради нивна заштита.

Образложение:

Заради својата близина до градот, локалитетите се често подложени на узурпација на просторот, односно се градат објекти кои навлегуваат во заштитените простори. За сузбивање на таквата појава, се предвидува да се изврши просторно обележување на границите на локалитетите.

Активности:

Се предвидува обележување на границите со репери во просторот, како втора фаза на веќе реализиран проект.

Потребни финансиски средства:

За извршување на активностите потребни се 3.000.000 денари, предвидени со Буџетот на Град Скопје за 2013 година.

Извршител:

Извршителот ќе биде избран по пат на јавен повик.

8.5. Функционирање на Спасителна станица во рамките на парк-шумата Водно и Кањон Матка

Цел:

Создадени услови за безбедно планинарење и посетување на парк-шумата Водно и Кањонот Матка.

Образложение:

Во 2008 година е воспоставена Спасителна станица во парк-шумата Водно а во 2009 година е реализирана сигналитика на патеките според степенот на стрмност, тешкотија на

совладување и опасност, при што на сите табли е поставен бројот на контакт телефонот на Спасителната станица.

Екстремните услови за планинарење во рамки на локалитетот Матка налагаат преземање активности за функционирање на Спасителна станица. Исто како и во рамки на парк-шумата Водно, и оваа Спасителна станица ја оформуваат екипи на Црвениот крст на Град Скопје, кои после извршените обуки, поседуваат соодветни сертификати.

Активности:

- Набавка на опрема од потрошен карактер
- Ангажман на членови на тимот
- Транспортни трошоци
- Одржување курсеви и семинари со тренинг вежби.

Потребни финансиски средства:

За реализација на активноста се потребни 1.000.000,00 денари. Средствата се предвидени во Буџетот на Град Скопје за 2013година.

Извршител:

Црвен крст на град Скопје, чии членови на тимот поседуваат соодветни лиценци после посетувани обуки.

9.Спроведување на одредени законски процедури

Законот за животната средина предвидува обврски и можности за изработка на различни стратешки документи во процесот на планирање и спроведување на планови и конкретни активности, оценки, еколошки дозволи и сл., кои се неопходни во процесот на носење на одлуки за животната средина.

9.1. Законски процедури кои Градот Скопје ги спроведува како инвеститор

9.1.1.Оценка на влијанија врз животната средина

Цел:

Реализирана обврска од чл.65, чл.76 и чл.24 од Законот за животната средина за утврдување на влијанијата врз животната средина.

Образложение:

Членот 65 предвидува изготвување **Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина** за плански документи кои се подготвуваат во областа на земјоделството, шумарството, рибарството, енергетиката, индустријата, рударството, транспортот, регионалниот развој, телекомуникациите, управувањето со отпадот, управувањето со водите, туризмот, просторното и урбанистичкото планирање и користење на земјиштето, Националниот акционен план за животна средина, локалните акциони планови за животна средина и др.стратегиски, плански и програмски документи.

Членот 76 предвидува изготвување **Оцена на влијанија врз животната средина** за проектите кои поради нивниот карактер, обем или локацијата на која се изведуваат, можат да имаат значително влијание врз животната средина.

Членот 24 предвидува изработка на **Елаборат за заштита на животната средина** за дејности или активности кои не спаѓаат во проектите за кои се спроведува постапка за оцена на влијанието врз животната средина.

Градот Скопје е обврзан да ги почитува овие одредби при спроведување на своите програмски активности.

Активности:

- Утврдување на потребата од изготвување на ОВЖС/Елаборат за животна средина (Во 2012 година е планирана изработка на ОВЖ за ГУП за Гард Скопје).
- Изготвување на ОВЖС/Елаборат за животна средина
- Доставување до МЖСПП за одобрување

Потребни финансиски средства:

За реализирање на оваа активност се потребни 500.000,00 денари. Средствата се предвидени во Буџетот на Град Скопје за 2013 година.

Извршител:

Извршителот ќе биде одбран по пат на јавна набавка.

9.2. Законски процедури кои Градот Скопје ги спроведува како надлежен орган**9.2.1. Издавање Б-интегрирани еколошки дозволи за работење на инсталациите кои влијаат врз животната средина****Цел:**

Задоволени одредби од чл.95, 122 и 123 од Законот за животната средина.

Образложение:

Градот Скопје е должен да ја спроведува процедурата за издавање Б-интегрирани еколошки дозволи за инсталации кои според Законот подлежат на оваа процедура, и за усогласување со Оперативен план за веќе постоечки инсталации, кои со своето работење подлежат на процедурата за добивање Б-дозволи.

Активности:

Процедурата за издавање Б-интегрирани еколошки дозволи е сложена и законски пропишана до детали и истата се почитува.

Потребни финансиски средства:

За оваа активност не се предвидени финансиски средства.

Извршител:

Сектор за заштита на животната средина. Во делот на посета на инсталациите и нивното контролирање се вклучува Инспекторатот на Град Скопје-овластените инспектори за животна средина.

9.2.2. Одобрување на елаборати за заштита на животната средина**Цел:**

Реализирана обврска од чл.26 од Законот за животната средина.

Образложение:

Согласно Законот за животната средина, Градот Скопје е надлежен за разгледување и одобрување на елаборати за заштита на животната средина за дејности и активности кои се наброени во Уредбата за дејностите и активностите за кои задолжително се изработува елаборат, а за чие одобрување е надлежен Градоначалникот на Општината, Градоначалникот на Град Скопје и Градоначалникот на општините во Градот Скопје.

Активности:

- Разгледување на досатвениот Елаборат за заштита на животната средина,
- Изготвување забелешки на Елаборатот,
- Примање на корегирани Елаборати

- Изготвување Решение за одобрување, кое го потпишува Градоначалникот на Град Скопје.

Потребни финансиски средства:

За реализирање на оваа активност не се потребни финансиски средства.

Извршител:

Извршителот е Секторот за заштита на животната средина и природата.

10.Подигање на јавната свест за значењето на животната средина

10.1.Подигање на јавната свест преку соработка со невладиниот сектор за организирање манифестации, одбележување на денови од еколошкиот календар, печатење пропаганден материјал и сл.

Цел:

Постигнато повисоко ниво на јавната свест за значењето на животната средина.

Образложение:

Подигањето на јавната свест е неопходна активност, која произлегува и од одредбите на Законот за животна средина. Според досегашните искуства соработката со НВО дава најдобри резултати во овој домен заради нивното добро организирање на своето членство и граѓанскиот сектор воопшто.

Активности:

- Одбирање на конкретни идеи/проекти кои се однесуваат на еден или повеќе медиуми и области на животната средина, а активностите се одвиваат во насока на подигање на јавната свест
- Организирање на мали манифестации за одбележување на денови од еколошкиот календар со пригодни промотивни активности: Ден на планетата Земја, Денови на пролетта, Ден без автомобили, Европска недела на мобилност и др.
- Креирање и печатење на пропаганден материјал (флаери, летоци, плакати, брошури, маички) во врска со различни активности на градот, а во функција на подигање на јавната свест по однос на конкретни теми од животната средина.

Потребни финансиски средства:

За реализирање на овие активности во текот на целата година, потребни се 600.000,00 денари. Средствата се предвидени во Буџетот на Град Скопје за 2013 година.

Извршител:

Како станува збор за поголем број активности од различен карактер, извршителите ќе бидат одбрани поединечно за секоја манифестација, во зависност од предложените идеи и сл.

10.2.Еколошки конкурс на Градот Скопје

Цел:

Преку наградување на физички и правни лица за придонесот во развој на грижата за животната средина, обезбедено повисоко ниво на јавната свест.

Образложение:

Градот Скопје традиционално организира Еколошки конкурс за најголем допринос во развојот на екологијата, во повеќе категории: најубаво уреден двор, најеколошка компанија, најголем придонес за екологијата и најубава творба на тема екологија.

Активности:

- Формирање на соодветна комисија
- Објавување на конкурсот
- Прибирање на пријави
- Разгледување на пристигнатите пријави, творби и посети на терен
- Доделување на награди

Потребни финансиски средства:

За оваа активност се предвидени 250.000,00 денари за награди. Средствата се обезбедени со Буџетот на Град Скопје за 2013 година.

Извршител:

Секторот за заштитаж на животната средина и природата во соработка со други релевантни сектори.

11. Проекти од областа на животната средина

Градот Скопје развива проекти кои се од областа на животната средина, или се со поширок дијапазон но се координираат преку Секторот за животна средина.

11.1. Реализирање на кампањата за отстранување на азбест-цементните кровопокривачи на подрачјето на градот

Цел:

Намален ризикот по здравјето на граѓаните.

Образложение:

Азбестот е широко применет градежен материјал заради своите добри својства. Но заради своите притаени и забавени дејства врз здравјето на луѓето е наречен тивок убиец. Замената на градежни материјали кои содржат азбест, од објектите во кои пред се престојуваат деца е од особено значење.

Активности:

- Изготвена анализа за применетиот азбест
- Изготвена методологија за постапување со азбестот
- Изготвена Физибилити студија
- Изготвени студии за Оцена на влијанија врз животната средина при отстранување и при транспорт и депонирање на азбестниот отпад и предадени за мислење во МЖСПП
- Изработка на проектна документација
- Фазна реализација на замена на азбестните кровови, заклучно со 2012 во 3 средни училишта.

За 2013 година се планира понатамошна реализација на отстранување на кровни азбестни покривачи кај објекти за средно образование.

Потребни финансиски средства:

За реализирање на активностите потребни се 20.000.000,00 денари. Средствата се предвидени во Буџетот на Град Скопје за 2013 година.

Извршител:

Извршителот ќе биде одбран по пат на јавна набавка, а ќе треба да поседува сертификати за постапување со азбест.

11.2. Изработка на Елаборат за проценка на еколошкиот капацитет на град Скопје – преа фаза

Цел:

Еколошкиот отисок, како мерлив индикатор на одржливиот развој, треба да го определи биолошкиот капацитет на просторот на градот Скопје во однос на предизвиците и потребите во секојдневниот живот на граѓаните во областите на транспортот, домувањето, обработката на земјиштето, создавањето на отпадот, индустриското производство и сл. Тој треба да даде одговор на прашањето колку простор е потребен за граѓаните за создавање на се она што го конзумираат (продукти и ресурси) и произведуваат (отпад и емисии), на годишно ниво. Исто така, по добивањето на сите квантифицирани податоци, потребно е да се утврдат мерките и насоките за подобрување на состојбите.

Образложение:

Резултат на севкупните активности треба да претставува изготвената Студија за проценка на еколошкиот капацитет на Град Скопје, која треба да даде одговор на прашањето за согледување на еколошкиот капацитет на Град Скопје, неговиот развој согледан преку пресметан еколошки отисок, усвоените и пресметаните индикатори, областите на севкупниот живот и животен простор кои се земени предвид при пресметување на еколошкиот отисок, споредба на состојбата на Град Скопје со опкружувањето и состојбата во Република Македонија, како и начини за подобрување на состојбите, од што треба да произлезат идните фази на активностите во рамки на одредување на еколошкиот отисок на Град Скопје.

Активности:

Активноста е обемна и ќе се реализира фазно.

Потребни финансиски средства:

За реализирање на активностите во 2013 година се потребни 1.000.000,00 денари. Средствата се предвидени во Буџетот на Град Скопје за 2013 година.

Извршител:

Избран по пат на јавна набавка.

11.3.Фазна реализација на ЛЕАП 2 за Град Скопје**Цел:**

Реализација на активностите предвидени со утврдените рокови за 2013 и започнување на подолгорочните активности.

Образложение:

Овој плански документ е од голема важност за Градот Скопје, општините во градот Скопје и поширокиот регион. Со него се предвидени сите проекти и активности поврзани со заштитата на животната средина.

Активности:

Реализацијата на овој долгорочен акционо-плански документ ќе се одвива во текот на 6 години. Во текот на 2013 година ќе се реализираат повеќе активности предвидени со документот, кои што се дел од редовните активности на Град Скопје.

Потребни финансиски средства:

Средствата за реализирање на овие активности се обезбедени со Буџетот на град Скопје за 2013 година.

Извршител:

Сектори на Град Скопје.

IV. ПРЕГЛЕД НА ВКУПНИ ПОТРЕБНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Вкупните потребни средства за реализирање на активностите за заштита на животната средина на подрачјето на Град Скопје за 2013 година, по области, се следните:

	<i>Област / дејност</i>	<i>Потребни средства</i>
1.	Заштита на амбиентен воздух.	2.650.000,00
	План за квалитет на воздух	0
	Оперативен план за ПМ10	2.000.000,00
	Одржување на аирпоинтер	650.000,00
	Информирање	0
2.	Заштита од бучава	1.000.000,00
	Елаборат за бучава, воздух и нејонизирачко зрачење	1.000.000,00
3.	Заштита на водите	3.000.000,00
	Изотопски испитувања	1.000.000,00
	Мониторинг	0
	Заштита на река Вардар	1.000.000,00
	Алтернативни извори	1.000.000,00
	Информирање	0
4.	Заштита на почвите	1.500.000,00
	Геохемиски атлас	1.500.000,00
5.	Отпад	3.000.000,00
	Рекултивација на Вардариште	3.000.000,00
6.	Климатски промени	600.000,00
	Мезометеоролошки мерења	600.000,00
7.	Зеленило	11.800.000,00
	Зелен катастар	4.500.000,00
	Ботаничка градина	6.500.000,00
	Студија за оеленување	800.000,00
8.	Заштитени локалитети	10.000.000,00
	Парк – шума Водно	5.000.000,00
	Карактеристичен пејсаж Гази Баба	4.000.000,00
	Спасителни станици	1.000.000,00
9.	Спроведување одредени законски процедури	500.000,00
	ОВЖС	500.000,00
	Елаборати за заштита на животна средина	0
	Б-дозволи	0
10.	Подигање на јавната свест	850.000,00
	Манифестации, еко-календар, НВО	600.000,00
	Еко-конкурс	250.000,00
11.	Проекти од областа на животната средина	21.000.000,00
	Замена на азбестни кровови	20.000.000,00
	Еколошки капацитет	1.000.000,00
	Реализација на ЛЕАП	0
	Вкупно	55.900.000,00

V. ИЗВРШИТЕЛ НА ПРОГРАМАТА

За реализирање на Програмата на активности од областа на заштитата на животната средина и природата на подрачјето на Град Скопје за 2013 година, е задолжен Секторот за заштита на животната средина и природата.

VI. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Оваа Програма стапува во сила со денот на објавувањето во Службен гласник на Град Скопје.

Бр. _____
С К О П Ј Е

ПРЕТСЕДАТЕЛ НА СОВЕТ
НА ГРАД СКОПЈЕ
Ирена Мишева